

Egzamin gimnazjalny 2011 - test humanistyczny

Powtórka z historii Polski

- Zadanie 4. (0-1) Porządek chronologiczny wydarzeń z lat, w których żyły postacie historyczne przywołane w tekście DWÓR W SOPLICOWIE, jest zachowany w szeregu:
 - A. uchwalenie Konstytucji 3 maja, wybuch insurekcji kościuszkowskiej, II rozbiór Polski.
 - B. I rozbiór Polski, wybuch insurekcji kościuszkowskiej, uchwalenie Konstytucji 3 maja.
 - C. wybuch insurekcji kościuszkowskiej, uchwalenie Konstytucji 3 maja, III rozbiór Polski.
 - D. I rozbiór Polski, uchwalenie Konstytucji 3 maja, wybuch insurekcji kościuszkowskiej.
- Zadanie 5. (0-1) O rytmie tekstu DWÓR W SOPLICOWIE decydują następujące jego cechy:
 - A. jednokrotowa długość wersów i neologizmy.
 - B. sylabiczny ułamek i średniówka.
 - C. układ stroficzny i wyrazy dźwiękonaśladowcze.
 - D. powtórzenia wyrazowe i archaizmy.
- Zadanie 6. (0-1) Tadeusz Rejtan przedstawiony jest na ilustracji PIEŚN LEGIONÓW POLSKICH WE WŁOSZECH

Jeszcze Polska nie umarła,
Kiedy my żyjemy.
Co nam obca moc wydarta,
Szablą odbijemy.

Marsz, marsz, marsz,
Do Polski z ziemi włoskiej,
Za twym przewodem
Złączym się z narodem.

Jak Czarniecki do Poznania
Wracał się przez morze
Dla ojczyzny ratowania
Po szwedzkim rozbiore.

Marsz, marsz...
Przejdziem Wisłę, przejdziem Wartę,
Będziem Polakami.
Dał nam przykład Bonaparte,
Jak zwyciężać mamy.

Marsz, marsz...
Niemiec, Moskal nie osiedzie,
Gdy jęzwy¹ palazą².
Hasłem wszystkich zgoda będzie
I ojczyzna nasza.

Marsz, marsz...
[Juz tam ojciec do swej Basi
Mówi za plakaty:
„Słuchaj jeno, pono nasi
Biją w tarabany”³.

Marsz, marsz...
Na to wszystkich jedne głosy:
„Dostyć tej niewoli.
Mamy raclawickie losy,
Kościuszkę Bóg pozwoli”⁴.

Tekst za: Waclaw Panek, *Hymny polskie*, Warszawa 1997.

- Zadanie 1. (0-1) Opisując dwór w Soplicowie, poeta kieruje uwagę czytelnika na
 - A. pragnienie sławy.
 - B. potrzebę zaszczytów.
 - C. ukochanie wolności.
 - D. przekonanie o zwycięstwie.
- Zadanie 2. (0-1) Osoby ukazane na portretach znajdujących się w Soplicowie łączy
 - A. pragnienie sławy.
 - B. potrzebę zaszczytów.
 - C. ukochanie wolności.
 - D. przekonanie o zwycięstwie.
- Zadanie 3. (0-1) Obrazy wiszące na ścianach nawiązują do wydarzeń z wieka
 - A. XVII
 - B. XVIII
 - C. XIX
 - D. XX

- Zadanie 7. (0-1) Autorem słów PIEŚN LEGIONÓW POLSKICH WE WŁOSZECH był
 - A. Jan Henryk Dąbrowski.
 - B. Fryderyk Chopin.
 - C. Wacław Panek.
 - D. Józef Wybicki.
- Zadanie 8. (0-1) Co nam obca moc wydarta, szablą odbijemy to
 - A. hipoteza.
 - B. opinia.
 - C. deklaracja.
 - D. opis.
- Zadanie 9. (0-1) W celu przekonania odbiorcy, że Polska istnieje mimo trzeciego rozbioru, poeta zastosował w pierwszej strofie
 - A. apitet.
 - B. apostrofę.
 - C. uosobienie.
 - D. przerwaność.
- Zadanie 10. (0-1) Wskaź szereg składający się wyłącznie z wyrazów bliskoznacznych:
 - A. gniazdo, kolebka, macierz.
 - B. przodek, ojcowizna, ojczyzna.
 - C. państwo, kraj, władca.
 - D. flaga, godło, hymn.
- Zadanie 11. (0-1) Obca moc, o której mowa w PIEŚNI LEGIONÓW... to
 - A. Prusy, Austria, Rosja.
 - B. Rosja, Włochy, Szwecja.
 - C. Szwecja, Prusy, Austria.
 - D. Włochy, Szwecja, Prusy.
- Zadanie 12. (0-1) Poeta mówi, że odzyskanie niepodległości będzie możliwe, gdy Polacy
 - A. odrzucą prywatne interesy i okażą uległość wobec za borbców.
 - B. zrezygnują z wewnętrznych waśni i podejmą walkę zbrojną z za borbcami.
 - C. zorganizują powstanie i zwrócą się o pomoc do mocarstw zachodnich.
 - D. poprą Napoleona i doprowadzą do konfliktu między za borbcami.
- Zadanie 13. (0-1) Melodia PIEŚNI LEGIONÓW... utrzymana jest w rytmie
 - A. polki.
 - B. tangy.
 - C. krakowiaka.
 - D. mazura.
- Zadanie 14. (0-1) Różnice między tekstem pierwszej zwrotki PIEŚNI LEGIONÓW... i tekstem pierwszej zwrotki polskiego hymnu państwowego dotyczą
 - A. trzech wyrazów.
 - B. czterech wyrazów.
 - C. pięciu wyrazów.
 - D. sześciu wyrazów.
- Zadanie 15. (0-1) Do wybitnych wodzów, którzy żyli na przełomie XVIII i XIX wieku i walczyli o niepodległość Polski, można zaliczyć
 - A. Tadeusza Kościuszkę, Jana Henryka Dąbrowskiego, ks. Józefa Poniatowskiego.
 - B. Stefana Czarnieckiego, Tadeusza Kościuszkę, Jana Henryka Dąbrowskiego.
 - C. Jana Henryka Dąbrowskiego, ks. Józefa Poniatowskiego, Stefana Czarnieckiego.
 - D. ks. Józefa Poniatowskiego, Stefana Czarnieckiego, Tadeusza Kościuszkę.
- Zadanie 16. (0-1) Częściowym spełnieniem nadziei, które Polacy wzięli z Napoleonem, było utworzenie przez niego
 - A. Wielkiego Księstwa Poznańskiego.
 - B. Rzeczypospolitej Krajońskiej.
 - C. Księstwa Warszawskiego.
 - D. Królestwa Polskiego.

CMENTARZ POLSKI POD MONTE CASSINO
Schodami wchodzimy na wielkim łukiem zatoczone plateau¹, kryte trawertynem² (to z niego zbudowane jest Colosseum). Wejścia pilnują w trawertynie rzeźbione przez prof. Cambellotiego dwa ogromne orły na trzymetrowych pilastach³, o potężnych sponach, o skrzydłach husarskich [...]. Pośrodku znajdującego się tysiąc czterysta metrów kwadratowych plateau⁴ znajduje się szesnastometrowy krzyż⁵ Wirtuti Militari⁶ z wiecznie płonąącym zniczem. Plateau otacza amfiteatr⁷ dziewięciu tarasów ułożonych z wapiennych głazów. Na każdym tarasie w dwuszanowej groby [...]. Tysiąc siedemdziesiąt grobów [...]. Na najwyższym tarasie bryła głazu – ołtarz [...]. A wyżej, na zboczu [...] – krzyż z żywopłotu, ramię jego – pięćdziesiąt metrów; środek jego – orzeł, płaskorzeźba w wapieniu montecassinskim [...]. Kiedy ze szczytu cmentarza białą falą schodów idzie się w dół, mocny napis biegnący [...] przez całe plateau mówi: PRZECHODNIU, POWIEDZ POLSCE, ŻEŚMY POLEGLI WIERNI W JEJ SŁUŻBIE⁸. Melchior Wałkowicz, *Monte Cassino*, Warszawa 1999.

- 1 plateau – obszar wyżyny, oddzielony od otaczającego terenu strumieni lub schodkowatymi stokami
- 2 trawertyn – skała osadowa, odmiana marmuru wapiennej, niekiedy używana jako materiał budowlany
- 3 pilaster – płaski filar przycięsny o przekroju prostokątnym, składający się z elementów analogicznych do kolumny
- 4 Wirtuti Militari – najwyższe polskie odznaczenie wojskowe nadawane za wybitne zasługi bojowe
- 5 Tekst wzorowany na napisie znajdującym się na pomniku ku czci króla Leonidasa i Spartan poległych w bitwie pod Termopilami.
- 6 wyjaśnienie pochodzenia wyrazu.
- 7 charakterystykę gramatyczną wyrazu.
- 8 zasady wymowy wyrazu.

- Zadanie 17. (0-1) Bitwa pod Monte Cassino rozegrała się
 - A. we Włoszech.
 - B. w Anglii.
 - C. we Francji.
 - D. w Polsce.
- Zadanie 18. (0-1) Dowodem uznania dla heroicznej postawy polskich żołnierzy poległych pod Monte Cassino jest umieszczenie na ich cmentarzu
 - A. płaskorzeźby orła.
 - B. ołtarza z kamienia.
 - C. orłów przy wejściu.
 - D. krzyża Wirtuti Militari.
- Zadanie 19. (0-1) Napis na plateau nawiązuje do napisu wykutego na polu bitwy pod
 - A. Termopilami.
 - B. Wiedniem.
 - C. Gruzwałdem.
 - D. Waterloo.
- Zadanie 20. (0-1) Oba hasła (A i B) zawierają
 - A. objaśnienie znaczenia wyrazu.
 - B. wyjaśnienie pochodzenia wyrazu.
 - C. charakterystykę gramatyczną wyrazu.
 - D. zasady wymowy wyrazu.
- Zadanie 21. (0-1) Podaj znaczenie nazwy patriotyzm lokalny.
- Zadanie 22. (0-3) Odwołując się do wiedzy na temat wydarzeń z dziejów walki Polaków o wolność, wykaż, że Tadeusz Kościuszko, Jan Henryk Dąbrowski i Józef Piłsudski zasłużyli na miano patriotów. Uwzględnij czas podanych przez siebie wydarzeń.
 - Tadeusz Kościuszko – ...
 - Jan Henryk Dąbrowski – ...
 - Józef Piłsudski – ...

Rozwiązanie testu - sprawdź, jak Ci poszło na egzaminie

- 1. B 2. C 3. B 4. D 5. B 6. D 7. D
- 8. C 9. C 10. A 11. A 12. B 13. D 14. B
- 15. A 16. C 17. A 18. D 19. A 20. C

- 21. Na przykład: Patriotyzm lokalny to miłość do regionu, dzielnicy, miasta, w którym się żyje.
- 22. Na przykład: Kościuszko – stał na czele Powstania Kościuszkowskiego w 1794 r. Dąbrowski – stworzył Legiony Polskie we Włoszech (1797 r.), czyli namiastkę polskiej siły zbrojnej Piłsudski – stworzył Legiony Polskie w 1914 r. i był naczelnikiem Państwa Polskiego od 1918 r., dowodził też w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r.
- 23. Na przykład: Język, historia, kultura.
- 24. Na przykład: 1. Anna Dymna uważa, że patriotyzm przejawia się chęcią przebywania w ojczyźnie. Zbigniew Boniek natomiast myśli, że patriotyzm wyraża się w godnym reprezentowaniu ojczyzny poza jej granicami. 2. Anna Dymna uważa, że patriotyzm przejawia się głównie w miłości do miejsca, zaś Stanisław Sojka - że patriotyzm to więzy międzyludzkie.
- 25. Na przykład: Patriotyzm to: miłość do miejsca urodzenia lub zamieszkania, godnie reprezentowanie kraju na zewnątrz oraz szacunek i miłość do rodaków.
- 26. Na przykład: Karol Wojtyła pozostał patriotą, ponieważ:

JK POLACY WIDZĄ PATRIOTYZM
Anna Dymna, aktorka
Patriotyzm to – przynajmniej dla mnie – niemal zwierzęce przywiązanie do kraju, z którym łączy mnie wszystkie najważniejsze uczucia. Jestem jak domowy kot: urodziłam się w pewnym miejscu na ziemi i bez względu na to, co będzie się działo, zawsze będę tutaj. Gdzie indziej gna mnie tylko ciekawość, ale zawsze z ogromną ulgą i radością wracam do domu. Nie wiem, czy przemawia przede mną patriotyczne uczucie, ale im więcej jeżdżę po świecie, tym częściej twierdzę, że żyję w najpiękniejszym kraju.

Zbigniew Boniek, piłkarz
Patriotyzm to szacunek do kraju, w którym przyszłszy na świat. [...] Globalizacja dzisiejszego świata grozi tym, że coraz mniej ożywiście będzie identyfikowanie się z własnym krajem, kolorami flagi narodowej i słowami hymnu. Patriotyzm dla sportowca, jak dla każdego innego, jest pewnym sposobem zachowania się, który wynika z uczuciowych nas z krajem. Sportowiec, który zakłada biało-czerwony strój, nie pokazuje innym tylko siebie samego, ale też reprezentuje Polskę.

Stanisław Sojka, muzyk
Patriotyzm to szacunek do tego, co mnie buduje – mojej rodziny. A także do regionu, w którym przyszedłem na świat, związanego z nim etosu, tradycji, również muzycznych. Polska to wspólnota małych ojczyzn, do której należymy przez język, historię i kulturę.

29. Przykładowy konspekt pracy:
Wstęp:
Nawiązanie do pojęcia patriotę (zdefiniowanie) i określenie swojego stanowiska – sformułowanie tezy np. Zgadzam się ze stwierdzeniem, że patriotę można być zarówno w czasie wojny, jak i w czasach pokoju.

27. Na przykład:
Pośrodku plateau, które ma tysiąc czterysta metrów kwadratowych, znajduje się szesnastometrowy krzyż Wirtuti Militari.
28. Na przykład:
Gdańsk, 12.04.2011 r.
Piotr Kowalski
gospodarz klasy 1B
w Gimnazjum nr 229
w Gdańsku
Dyrektor
Gimnazjum nr 229
w Gdańsku

PODANIE
W imieniu uczniów klasy 1 B zwracam się z prośbą o dofinansowanie (1000,00 zł) realizowanego przez nas projektu stworzenia szkolnego muzeum regionalnego. Proszę swoją motywację koniecznością zakupu regałów potrzebnych do wyeksponowania pamiątek związanych z naszym regionem. Liczę na pozytywne rozpatrzenie mojej prośby.
Z poważaniem
Piotr Kowalski

Jeszcze dziś w internecie znajdziesz arkusz egzaminacyjny z części matematyczno-przyrodniczej z odpowiedziami. Test wydrukujemy też w jutrzejszym wydaniu naszej gazety.

W każdy wtorek **dodatek edukacyjny „Korki we wtorki”**
We wtorek **19 kwietnia**
• Test maturalny z języka polskiego • Jak dobrze zaplanować powtórkę materiału, gdy do egzaminu zostały zaledwie dwa tygodnie

